

קול שמואל

פרשת תצוה, פורים. גיליון 158

העלון מוקדש לרפ"ש ולהצלחה בכל העניינים: אברהם בן מרים, אביבה בת מרים, הארי מאיר מיימון בן שימי. בתי בת מרים, דוד בן ניירה. בתוך שאר חולי עמו ישראל. ולזרע של קיימא: לדינה בת מרים אזה. ולעילוי נשמת בני בן מרים, חיה שרה בת אברהם.

זמני כניסת שבת

לוח ירושלים

הדלקת הנר.....02: 17:

מוצש"ק.....16: 18:

רבינו תם.....53: 18:

הרה"צ יהודה צדק שליט"א ראש כולל קבר שמואל הנביא.

"הגאולה העתידה תהיה רק בזכות עסק התורה"

אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא: חיים של תורה אינם מתקיימים ללא הקרבה עצמית ומסירות נפש למען התורה. ה"אור החיים" הקדוש מבאר את רמז הפסוק הראשון בפרשה "ואתה תצווה את בני ישראל" עפ"י המבואר בזוה"ק (בראשית יב, ב) "שהגאולה העתידה תהיה רק בזכות עסק התורה.

וכך אומר הזוה"ק: "רבי יוסי בן חלפתא ישב לפני רבי יצחק. אמר לו: שמא מר שמע מדוע מתארכת כל כך תקופת המשיח בגלות זו? אמר לו רבי יצחק: כך שמעתי מרב המנונא סבא: שלוש גלויות גלו ישראל ונגאלו מהן בזכות שלושת האבות, אבל מהגלות הרביעית יגאלו ישראל בזכות משה. בוא וראה, שלא גלו ישראל אלא על ביטול תורה, שנאמר "ויאמר ה' על עזבם את תורת"י" (ירמיה ט יב). אמר הקב"ה: בגלויות הראשונות חזרו בזכות אברהם, יצחק ויעקב. עכשיו הם חטאו בתורה שנתתי למשה אך אם ישובו ויתעסקו בתורתו בזכות משה אני גואלה".

ואומר בעל אור החיים הקדוש: ולזה נתארך הגלות כי כל עוד שאין עוסקים בתורה ובמצוות, אין משה חפץ לגאול עם בטלנים מן התורה. ובספר מעשה חשב ביאר: "ואתה תצוה" רצה לומר תהיה עליהם מלך כמו נגיד ומצוה (ישעיה נ"ה ד') כי הוא ימלוך עלינו לעתיד לבא, ובתנאי שיעסקו ישראל בתורה, וזהו אומרו "ויקחו אליך שמן זית זך" ירמוז אל התורה שנמשלה לשמן כמו שהשמן אור, כך התורה אור. ואמר "זך" רצה לומר יעסקו בתורה לשמה, בלי שום פניה אלא בלב זך בלי שמרים שלא לקנטר או להתגדל. ואמר "כתית" שצריכים לכתות עצמן עליה כמו שאמרו בגמרא (ברכות סג) "אדם כי ימות באהל". ואמרו למאור כי בזמן הגלות נחשך אור הלבנה אבל בעסק התורה היא מקבלת האור מלמעלה מהשמש שהוא המאור הגדול כמו שאמרו ז"ל (מגילה דף כ"ט ע"א) ושב ה' אלהיך את שבתך, והשיב לא נאמר אלא ושב וגו', וזהו להעלות נר תמיד היינו, תמיד שלא יהיה אחריו גלות כדכתיב (ישעיה ס' יט) "והיה לך ה' לאור עולם".

ה"חפץ חיים" לפני שהיה עולה על יצועו היה עושה חשבון על כל יום ויום והיה בודק אם ת"ו היה איזה שהוא זמן שלא נוצל כראוי. כך צריך להתייחס ללימוד התורה! כל בעל עסק יודע שאם ההוצאות מרובות על ההכנסות משמע שבקרוב הוא פושט רגל וסוגר את העסק. מפעל שאינו מצדיק את קיומו מבחינת רווחים, הנושים מהר מאוד יתבעו את חלקם, כך הוא הדבר גם בלימוד התורה. האדם חייב להצדיק את קיומו בעולם הזה!

שבת שלום ומבורך...

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד" שמות כז, כ). (ובמדרש רבה (לו, א) ה"ד "זית רענן יפה פרי תואר" (ירמיהו יא, טז) מה הזית הזה עד שהוא באילנו מגרגרין אותו ואח"כ מורידין אותו ונחבט וכו' טוחנין אותו ואח"כ מקיפין אותו בחבלים ומביאין אבנים, ואח"כ נותנים את שמן.

כך ישראל, באין אומות העולם וחובטין וכו' ואח"כ עושים תשובה, והקב"ה עונה להם 'הוי זית רענן יפה פרי תואר'. ומבואר מהמדרש שעוצמתם וגבורתם של עם ישראל נובעות מעמידתם האיתנה בייסורים, מהלחץ ומהתבטות של אומות העולם, סבל זה הוא המחשל ונותן בנו את הכוח לשרוד. דוד המלך בתהלים (כג, ד') אומר: "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עמדי" - אם הולכים אנו בדרך ה' ועוסקים ומקיימים את התורה הקדושה אזי גם במצב הכי קשה של גיא צלמוות, של רדיפות וייסורים אל לנו לפחד, כיוון שהקדוש ברוך הוא עימנו. שומר ישראל ה' לא ינום ולא ישן, בכוח התורה להגן ולהציל את עם ישראל מכל מרעין בישין.

משל למה הדבר דומה: קבוצת עשירים מארה"ב ביקשה לתרום סכומים נכבדים למדינת ישראל. לשם כך הם ביקשו מהרמטכ"ל לראות את היחידה המובחרת ביותר של צה"ל בפעולה. כמובן שלמשימה נבחרה אחת הסירות המובחרות שיודעת לעשות את המלאכה היטב. ביום הביקור הגיעה קבוצת העשירים לאחד המקומות בצפון הארץ. מפקד הסיירת בחר את אחד ההרים התלולים והמסוכנים, וכדי לבצע את המשימה נדרשה מהחיילים גבורה וסיכון גבוה. הם נשאו על גבם ציוד כבד, פגזים מכשירי קשר וציוד רב אחר תוך כדי טיפוס על הצוק נבהל אחד העשירים ופנה אל הרמטכ"ל והציע לתרום סכום כסף לסלילת כביש על ההר ואף לתרום רכבים שיוכלו להעפיל אל ההר בלא סיכון. המפקד שמח על התרומה אך הגיב מיד בתנועת ביטול: "הצעתך מחממת את הלב אך היא זו שתפגע בכושרם של החיילים.

מטרתנו היא ללמד את החיילים לחימה במצב אמת, לחימה תוך תעוזה וחירוף נפש. החיילים נדרשים להתמודד עם משימות הדורשות כוחות בלתי רגילים" בכדי לזכות לתורה כבר נאמר בספר במדבר (יט, יד) "אדם כי ימות באוהל" וכן באבות (פרק ו משנה ד') "כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, אם אתה עשה כן, (תהלים קכח) אשריך וטוב לך.

זמני היום בכולל בציון

שמואל הנביא

04:00-לימוד עד תפילת שחרית בנץ החמה קריאה לציבור לחזק את המניין בנץ.

18:00-09:30-לימוד בכולל

13:00-מנחה גדולה

13:45 ארוחת צהרים

לקבלת העלון במייל הרשמו
akolshmuell@gmail.com

לתרומות, עמותת קול

שמואל, בנק לאומי. מ"ח:
66380035. סניף 905, רמת
אשכול.

קוד מוסד 49394 וכן

אפשרות העברה בביט:
0527335192

להעברת שמות לתפילה בחינם
דרך כתובת האתר, "כולל קבר
שמואל הנביא"

סיפורי ישועות מציון

שמואל הנביא

אישה התקשרה לרב וסיפרה לו שהיא מעוברת והאיש שממנו נתעברה אינו רוצה להתחתן עימה. רח"ל האשה עשתה הפלה וכעת רוצה תיקון לנפשה. הרב הסביר לה את חומרת העניין ושהו ממשי דיני נפשות. לאחר שניתקה את השיחה הרב שם ראשו אצל שמואל הנביא בצער רב והאיר לו זכות הנביא פשוט שעליה לחזור בתשובה גמורה ותשמור שבת וצניעות.

האשה קיבלה על עצמה שבת וצניעות. למחרת הרגישה האשה כאבים בבטנה פחדה האשה מזיהום אולי אחר הפלה הלכה לרופא. בדק הרופא ואמר לה: במזל טוב את בחודש רביעי. ישתבח שמו זכות הצדיק פועל ישועות....

חידושים על הפרשה

משה רבינו מוזכר בפרשה

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו" כתוב ב"בעל הטורים" בכל התורה כולה מאז לידתו של משה רבינו אין פרשה שלא הזכיר שמו של משה, חוץ מפרשתינו – פרשת תצוה, שלא הזכיר כלל שמו, אלא נאמר בלשון "ואתה" [למעט חומש דברים אשר הוא מדברי משה רבינו], והטעם לכך, כיון שאמר משה במעשה העגל "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת", וקללת חכם אפילו על תנאי באה מכות (יא.) ונתקיימה הקללה בפרשה זו. מכאן אמרו שלא יפתח אדם פיו לשטן. וכתב הגר"א לעולם נופל ז' באדם – יום פטירתו של משה רבינו בפרשת תצוה [למעט מקרים בודדים אשר נופלת פרשה זו לאחר ז' באדר. אמנם על אף שלא הזכיר שמו במפורש, ברמז כן נזכר שמו – דמאה ואחד פסוקים יש בפרשתינו, והאותיות הנעלמות של משה [מ'ם ש"ן ה'א'] הן בגימטריא מאה ואחד. ובספר דברי צדיקים כותב שמעתי אומרים בשם הגר"א הטעם שדוקא בפרשה זו נתקיימה הקללה של "מחני נא מספרך אשר כתבת", דהפרשה העשרים מתחילת התורה היא פרשת תצוה, וכיון שאמר "מספרך" קיים דיבורו, ספר – ד', הפרשה העשרים. בספר "מדרשו של שם" כתב רמז אחר "אשר כתבת" תיבת 'אשר' בגימטריא "תצוה". [501] עוד הוסיפו דורשי רשומות לומר, כל אלו הפרשיות שלא הזכיר שמו, רמזים במאמרו ובבקשתו של משה רבינו ע"ה "מחני נא מספרך אשר כתבת" שתיבות "אשר כתבת" נוטריקון: אתם נצבים, שופטים, ראה, כי תצא, תצוה, בראשית [היינו כל ספר בראשית] תשמעון [עקב] ודוק.

מספר הפסוקים בפרשה:

במגלה עמוקות (אופן נז) כתב, שני שרי התורה הם מיכאל ו-זגנוגא"ל. חיילותיה מאה ואחד כמנין שמו של (משה) כל אחד. היינו הנעלם של משה עולה מאה ואחד (כזה מ"ם ש"ן ה"א, תסיר אותיות משה ישאר מאה ואחד). וכל זמן שהיה משה חי, לא יוכל מיכאל לשלוט על ישראל, כי כוחו של מיכאל"ל כלול במש"ה, וכשנעלם משה בא מיכאל"ל. וכן בפרשת צוה שנעלם שמו של שמה, יש בו מאה ואחד פסוקים כמנין מיכאל"ל, כי כשנעלם משה בא מיכאל

"ואתה תצוה" בפרשה הקודמת סיים "נחשת" ורמז בו שהיה משה ניצוץ שלישי מן הכל. וזהו נחשת ואתה, כלומר נ"ח ש"ת [לחלק המילה לשנים] ואתה. וזהו יפית מפני אדם הוצק חן, רצה לומר דיופי של משה היה משני כוחות מבני אדם, היינו משת והבל. שנית הוצק ח"ן, זה נח. (מגלה עמוקות קכ"ב).

במילה מגילה רמז מצוות פורים.

מגילה אותיות 'גלימה' – רמז למה שיש מתחפשים בפורים.

מגילה אותיות מילגה – רמז שנותנים מעות לאבינונים ביום פורים.

מגילה אותיות לגימה – שמצוה ללגום בפורים מהיין כדי להתבשם שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי.

טעם שמכין המן

הכאת המן מרומזת בתורה, והיה אם בן הכות הרשע (דברים כה, ב). סופי תיבות, גלגול ושת, וגלגול אחשוורוש.

הובא בפסיקתא דרב כהנא פרשה (פרה ב) מעשה היה בישראל אחד שהיה לו פרה אחת חורשת. נתמעט ידו ומכרה לו לגוי אחד. כיון שלקחה הגוי וחרש עמה ששת ימים של חול. בשבת הוציאה שתחרש עמו ורצבה לו תחת העול. היה הולך ומכה אותה והיא אינה זזה ממקומה. כיון שראה כך הלך ואמר לאותו ישראל שמכרה לו בוא טול פרתך וכו' כמה אני מכה אותה והיא אינה זזה ממקומה. אותו ישראל הבין שבביל של שבת שהיתה למודה לנוח בשבת וכו'. ואמר לה באזנה פרה פרה וכו' בבקשה ממך עמדי וחרשי, ומיד עמדה וחרשה, וכו'. מיד נתיירא הגוי וכו'. מיד בא ונתגיר וכו', והיו קורין אותו יוחנן בן תורתא. והרמ"ע מפאנו (גלגולים ו, ב) כתב, ושתי נתגלגלה באותה הפרה שלא רצתה לחרוש בשבת. היא ושתי, כי היא היתה רוצה שיעשו בנות ישראל מלאכה בשבת (מגילה יב:). ואותו חסיד היה מכירה, כדי שלא להונתה גם מכרה. ולחש באזנה כמו שלחש אליהו בהר הכרמל לפר שעלה לשם הבעל (במד"ר כג, ט). ואותו הגוי שהתגיר בגלל זה הוא אחשוורוש, ואז היה תיקונם.

פניני הלכה מהפרשה.

שאלה: האם החיוב בפורים הוא להשתכר מיין. **תשובה:** החיוב להשתכר בפורים הוא ביין דוקא וכן סתמו כל הראשונים. וגם על פי הסוד הוא דוקא איש כמובא בספר פרי עץ חיים (בח"ר בשרע ז): מה שניצל לוט מהשבי ע"י אברהם ומן הפיכת סדום ע"י זמנא רפאל היה בזכות רבא, ושישמת רבא היה לוט ובפסוק 'רכושו בן' אחי אברהם ראשי תיבות רבא, וגם המעניין ש"י יין שנזדמן במערה הכל בזכות רבא ע"ש. ולפי שביאת רבא לעוה"ז היה ע"י יין דאם לא היה יין במערה לא היה לוט משתכר ולא בא רבא לעולם. וכ"ז היה ע"י יין המשכר שהיא מצד הקליפה ורבא היה רוצה לתקן זה היין המשכר ליין המשמח שהוא מצד הקדושה ע"כ הכניס עצמו בדיני יין.

מקור הדין: בגמרא מגילה (ז: ו) אמר רבא מיחייב איניש לבסומי בפוראי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. רבא ורבי זירא ועבדו סעודת פורים בהדי הדדי, איבסום, קם רבא שחטיה לרבי זירא, למחר בעי רחמי ואחיה, לשנה, אמר לה ניתי מר ונעבדי סעודת פורים בהדי הדדי, אמר ליה לא בכל שעתא ושעתא מתרחשי ניסא. ומירש"י לאבסומי להשתכר ביין. ואיבסום. נשתכרו. ע"כ. הרי הזכיר להשתכר ביין דוקא. וכן כתב בפשוט הרמב"ם (פ"ב מהלכות מגילה ה"ט"ו) ז"ל, כיצד חובת סעודה זו, שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה כפי אשר תמצא ידו, ושיתה יין עד שישתכר וירדם בשכרותו. ע"כ. וכן כתב מהר"ם מרוטנבורג (סי' רעב), כיצד חובת סעודת פורים, שיאכל בשר ויתקן סעודה כפי אשר תמצא ידו, ושיתה יין עד שישתכר וירדם בשכרותו. ע"כ. ומה"ש משכרם שכל הנס בא ע"י שכרות שנהרגו ושתי והמן ע"י משתה. ע"כ. ונראה דלא פליגי הי"א אלא אם צריך סעודה אבל שכרות לכו"ע חייב כיון שעל ידו הנס בא. ומ"ש שכרות י"א לפיכך משתכרים שכל הנס בא ע"י שכרות שנהרגו ושתי והמן ע"י משתה. ע"כ. ואיבסום משכרן. וכן כתב להדיא בפסקי רי"א"ו מגילה (ז: ו) חייב אדם להתבשם. מירוש, להשתכר ולא עד שלא ירגיש ויידע בין ברוך מרדכי לארור המן. וכן כתב האבודרהם (תפילת פורים) וז"ל, מחייב איניש לאבסומי בפוראי, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. ש' מפרשים, עד שיתחלף לו המן במרדכי, ומרדכי בהמן. ויש מפרשים, כי ארור המן עולה למנין ברוך מרדכי. ורצה לומר, עד שלא ידע לכווין החשבון. ובעל המנהגות כתב, ונראה בעיני שפיוט היה, שעל הבית האחרי ענין ארור המן, ועל הבית האחר ענין ברוך מרדכי, וצריך צילוטא, שעפמים שאין אדם מתכוין טובתו. והריב רבי יצחק עשה פיוט בדוגמא זו. או שמש מפני שלא היו רגילים לשתות יין, כדאמרינן בירושלמי (פסחים פ"י ה"א) רבי יונה שתי ארבעי כסי, וחזיק רישיה מדפסחא ועד צערתא. רבי יהודה בן רבי אלעאי שתי ארבע כסי, וחזיק רישא עד בי תגא, ועל כן היו מתבסמין ומרגישין במעט יין, אבל אחריו שרגילין בו, ואין אנו משתכרין מהרה, אין לשתות יין כל כך. ע"כ. ואם תאמר, האיך חייבו להשתכר בפורים, והלא בכמה מקומות בתורה מזכיר שהוא ממשל גדול השכרות, כמו נח ולוט. ויש לומר, מפני שכל הניסים שנעשו לישראל בימי אחשוורוש היו על ידי משתה, כי בתחילה נטרדה ושתי מן המלכות על ידי משתה היין, שנאמר (אסתר א, ז) ביום השביעי כטוב לב המלך בין אמר להביאי את ושתי וגו'. ובאה אסתר תחתיה על ידי משתה, שנאמר שם (ב, יח) וישע המלך משתה גדול לכל שריו ועבדיו את משתה אסתר וגו'. וכן ענין המן ומפלתו על ידי משתה היין היה. ולכן חייבו להשתכר בפורים, מפני שבא הנס בעבור משתה היין שעשתה אסתר, ועתה יהיה נזכר הנס הגדול בשתיית היין.

וכן מירש רבינו אברהם מן ההר לבסומי. להשתכר ביין. ע"כ. וכן כתב הרוקח (סי' רל) מיחייב איניש לאבסומי בפוראי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי פ' ירבה במשתה היין. ע"כ. והכי משמע מדברי ר"י אלמדאדי וז"ל, כיון דקילי תפילת שיכור תועבה. ביום פורים צריך להקדים ולהתפלל מנחה מתחילה עונתה דהיינו שש שעות ומחצה ואחר כך אוכל, ומתבסם וכשתפני יינו קודם עלות השחר קורא קיש ומתפלל תפילת ערבית. ע"כ. וכן נראה מדברי הרב"י ח"א (סי' תסב) ע"ש. וכן פסק בשו"ת העמקות תשובה (סי' תצא אות ב) דהכי משמע מרש"י שכתב להשתכר ביין, משמע דוקא ביי ולא במשקין אחרים. ואולי י"ל הטעם, כיון שחטאים היה שישו סתם יינם כדאיתא במדרש, והגזיר היתה ע"י כתוב (אסתר ג, טו) "והמלך והמן ישבו לשתות, והנס נעשה ג"כ במשתה היין וכן דכדכתיב (שם ז, ז) והמלך קם בחמתו במשתה היין, לכן אין שותין יין זכר לנס, ולעשות תשובה באותו דבר עצמו, ולכן שבים בתשובה באותו דבר, ותחת יינם שותין ומשתכרין בייין כשר זכר לנס. ע"כ. ובשו"ת משה הלכות (סי' פג) כתב, על אף דהטעם עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, וא"כ מאי נפ"מ באיזה אופן יבא לו השכרות, ויין לאו דוקא. ועי' ר"ח שם שכתב בסימא פ' שיכור ואולי כל המשקות שהשתה מהם אסור ליכנס לביהמ"ק בכלל והכי מוכח לשון הטור שכתב בס' תרצה"ה וצריך שישתכר עד שלא ידע וכו' ולא הזכיר יין כלל והב"י הביא אותו ולא דייק עליו דבמימרא דרבא בגמרא ולא כתבי ישתכר אלא בסומי וע"ל דהטור בכיון שינה מלשון הגמרא וכתב ישתכר לכלול כל משקה המשכר. אלא, כיון דכל הראשונים כתבו יין דוקא נראה דבאמת עיקר מצוה היין. וודאי יש להזהר בשתיית יין דוקא למי שרוצה לקיים מצוותו כיון שציצא הדברים מפי הני גאונים אף בדשו"ע לא הביא, דייק דוקא מקום הניחו לנו להתגדר. ע"כ. ועמ"ש בדברי הטור ששינה וכתב שכרות לכאורה כן יש להעיר בפסק מרן בשלחן ערוך או"ח (סי' תרצד ס"ב) שכתב, חייב איניש לבסומי בפוראי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. ע"כ. ולא נקט יין או שאר דברים המשכרים אלא לאיבסומי. אלא, שאין ספק מוציא מידי וודאי של רוב ככל הראשונים שנקטו יין דוקא שעל ידו נעשה הנס וכן פסק הגאון ר"י יוסף ענגיל בגיליון השי"ס (מגילה ז: ו) ולישנא דאיבסומי הוא מיין דוקא וראייתו מב"ב (עג: ו) דומא כמא מיבסומי וגו' אפריד"ם וברש"ם (י"ה גנו) שהיו שוכניו בפנים עהובות כשתו יין. ולא כתב כשכורים ומשמע דסתם ביום היינו משתיית יין. ע"ש. וע"ש בליקוטי הלכות ה"פ ה"ג אות ח) ובח"מ אפסורומס ה"ב אות ח).

הרב אליהו רן צדק
סופר סת"ם ירא
שמיים: ספרי
תורה, תפילין [מומחה
לתפלין קטנות],
מזוזות מגילות, ועוד.
0542150287

מעוניינים בזוגיות
טובה?
מתמחה ביעוץ זוגי
מטעם מכון י.נ.ר,
תעזור לכם.
לקביעת ייעוץ
054-5932520

לשאלות בענייני
טרה:
0527433394
0549031093

למסירת שמות,
תרומות והקדשות
בעלות:
טל: 0549031093

כולל יום שלם/החזקת אברך/תפילות 40 יום/פדיון נפש/פיטום הקטורת במנין עם הכוונות/תיקון הכללי במנין/תיקון שבע כורתי ברית עם שופרות מסביב לציין/סעדי ואיושע-סעודות לאברכים ולמתפללים
מוקד הישועות
בציון הקדוש שמואל הנביא זיע"א
למסירת שמות והצלחה ולכל השמות
0534100025